پارسیان دژ
تاریخ، فرهنگ و میراث ایران

مجموعهٔ مقاله‌ها
نسخهٔ ماندگار

زرتشت پاک

نقد گفته آقای غیاث آبادی درباره ازدواج زرتشت با دختر خود پوروچیستا

نویسنده: شمشاد امیری خراسانی

انتشار: ۱۳ اردیبهشت ۱۳۹۵ · ۴ دقیقه مطالعه

چکیدهٔ مقاله

نقد گفته آقای غیاث آبادی درباره ازدواج زرتشت با دختر خود پوروچیستا نویسنده: فریدون فرمزار - ۱۳۹۱/۴/۱۳ گرفته شده از: تارنگار فردا آقای رضا مرادی غیاث آبادی ادعا کرده اند که گاتاها یا گاثاها اشو زرتشت را به فارسی برگردانده و ترجمه او «نخستین کوشش برای ترجمه فارسی غیرتخیلی از گاتهای زرتشت» است! اما ادعای مهم تر ایشان موضوعی است که در تمام طول این صد و چهل پنجاه سال تاریخ ترجمه آکادمیک گاثاها کسی آن را درنیافته بود. آقای غیاثی آبادی ادعا می کنند، بر پایه نوشته ای که او ترجمه کرده، زرتشت پیامبر به تق

پارسیان دژ / زرتشت پاک

نقد گفته آقای غیاث آبادی درباره ازدواج زرتشت با دختر خود پوروچیستا

نویسنده: فریدون فرمزار - ۱۳۹۱/۴/۱۳

گرفته شده از: تارنگار فردا

آقای رضا مرادی غیاث آبادی ادعا کرده اند که گاتاها یا گاثاها اشو زرتشت را به فارسی برگردانده و ترجمه او «نخستین کوشش برای ترجمه فارسی غیرتخیلی از گاتهای زرتشت» است!

اما ادعای مهم تر ایشان موضوعی است که در تمام طول این صد و چهل پنجاه سال تاریخ ترجمه آکادمیک گاثاها کسی آن را درنیافته بود. آقای غیاثی آبادی ادعا می کنند، بر پایه نوشته ای که او ترجمه کرده، زرتشت پیامبر به تقلید از اهورا مزدا با دختر خود وصلت کرده است.

آقای رضا مرادی غیاث آبادی اخیرا ادعا کرد که گاتا ها یا گاثاها اشو زرتشت را به فارسی برگردانده و ترجمه او «نخستین کوشش برای ترجمه فارسی غیرتخیلی از گاتهای زرتشت» است! وی همچنین ادعا می کند که ترجمه گاث ها از زبان اوستایی به وسیله ی شخص دیگری انجام شده و غیاث آبادی هم آن را ترجمه کرده! با این توصیف اصلا معلوم نیست اگر ترجمه اوستایی از دیگری باشد، غیاث آبادی دقیقا چه چیز را ترجمه کرده؟ به هر روی اینکه چه چیز ترجمه شده، موضوع چندان مهمی نیست تا ادعای عجیبی که برای نخستین بار بر پایه آن مطرح می کند.

پیش از آنکه بخواهم به ادعای غیاث آبادی بپردازم، باید به طور خلاصه بنویسم که گاثاها چیست و چرا اهمیت دارد؟ گاثاها قدیمی ترین بخشهای اوستا و سروده هایی است که سرایش آنها را به خود زرتشت نسبت می دهند و به لحاظ زبانی هم از دیگر بخشهای اوستا قدیمی تر است؛ همین موضوع گاثاها را نسبت به دیگر متون زرتشتی در موقعیت برجسته تری قرار می دهد. پروفسور ویلیام مالندرا، مدیر بخش خاور نزدیک دانشگاه مینستوتا، در ایرانیکا می نویسد: گاثاها بارها و بارها ترجمه شده و در تمام اوستا هیچ متنی به اندازه گاثاها ترجمه نشده است. وی همینطور ادعا می کند ترجمه هیچ متنی در تمام جهان، چه کهن و چه نو به اندازه گاثاها شرح و تفسیر و اما و اگر نداشته است.

مالنددرا می گوید: تمام ترجمه های قرن بیستم که هر کدام توسط دانشمندان شایسته و ذی صلاح زبانشناس انجام شده با یکدیگر تفاوتهای عمده دارند حتی در یک متن واحد هم اختلافاتی به چشم می خورد. اما ظاهرا اینها چیزهایی نیستند که کسی مثل غیاث آبادی حتی نیازی به دانستن آن داشته باشد! غیاث آبادی ادعا کرده که بر پایه ترجمه خود از گاثاها حقیقتی را دریافته که در تمام طول این صد و چهل پنجاه سال تاریخ ترجمه آکادمیک گاثاها

کسی آن را درنیافته بود و به قول خودش اولین ترجمه غیر تخیلی از این متن را خود او قرار است که ارایه کند! آقای غیاثی آبادی ادعا می کند، بر پایه نوشته ای که او ترجمه کرده، زرتشت پیامبر به تقلید از اهورا مزدا با دختر خود وصلت کرده است و لابد وقتی ایشان با چنین اطمینانی خبر ازدواج را می دهد، سند ازدواج پدر و دختر را هم با مهر و امضا آماده دارد.

ادعای وصلت زرتشت با دختر خود، موضوعی است که مانند هر ادعای تاریخی دیگر می توانست در جای خود مورد توجه قرار گیرد و اگر به درستی مطرح می شد هیچ ایرادی هم نداشت و حتی اثبات آن هم چیزی از ارزشهای زرتشت پیامبر کم نمی کرد چون به فرض هم که زرتشت چنین کرده بود، موضوعاتی از این دست باید در قالب هنجارها و ارزشهای زمان خود سنجیده شوند و ربطی به اخلاقیات دوران ما ندارند. اما ادعای آقای غیاث آبادی علاوه بر اینکه صحت ندارد، می تواند توسط هزاران هموطن زرتشتی ما توهینی به اعتقاداتشان تلقی شود.

ظاهرا آقای غیاث آبادی دلیلی نمی بیند که پیش از طرح چنین مسایلی آنها را با مراجع معتبر تطبیق دهد.

بر خلاف غیاث آبادی، پروفسور مری بویس که از بزرگترین دانشمندان تاریخ باستان ایران و مذهب زرتشت است، عقیده دارد که زرتشت سه بار ازدواج کرده و هیچکدام هم ازدواج با دختر خود وی نبوده؛ مری بویس می گوید بر پایه روایات، دختر وی پورچیستا به به ازدواج جاماسب وزیر ویشتاسپ درآمد. بر طبق دانشنامه بریتانیکا جلد بیست و چهارم صفحه ۸۲۰ جاماسپ پدرشوهر پوروچیستا، دختر زرتشت بود.

آنچه که آقای غیاث آبادی ادعا می کند در تضاد با نگرش کنونی است از اینرو غیاث آبادی چند راه در پیش رو دارد این مطلب و ادعاهایی از این دست که فقط خود او اکتشاف کرده و در جای دیگر ثبت نشده را را برای یک جورنال تخصصی بفرستد و کوشش کند از چند دانشمند ریویو بگیرد، کاری که در تمام عمرش یک بار هم نتوانسته انجام دهد. راه دوم که اگر همین رویه را ادامه دهد، دیر یا زود اجتناب ناپذیر خواهد شد این است که مانند ناصر پورپیرار ادعا کند، تمام تاریخ جهان توطئه استعمار است و به همین علت نوشته و ادعاهای او هم با تاریخ رسمی جهان نمی خواند.

ارجاع به این مقاله

شمشاد امیری خراسانی، «نقد گفته آقای غیاث آبادی درباره ازدواج زرتشت با دختر خود پوروچیستا»، پارسیان دژ، ۱۳۹۵.

خواندن مقاله و پیوست‌های آن در وب‌سایت پارسیان دژ

نشانی ثابت این نسخه:

http://parsiandej.ir/articles/1841/pdf/نقد-گفته-آقای-غیاث-آبادی-درباره-ازدواج.pdf

آخرین ویرایش مقاله: ۱۲ مرداد ۱۴۰۵